

Nederlandse Voedsel- en
Warenautoriteit
Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

Inspectieresultaten additievenverbod tabaksproducten en vapes

Maart 2026

In Nederland is het verboden om bepaalde additieven toe te voegen aan tabaksproducten en elektronische sigaretten (vapes). Een additief is een stof die een eigenschap van een product verandert, zoals de smaak, uitstraling of gebruikservaring. Additieven die het inhaleren van rook of damp vergemakkelijken, zoals zogenaamde verkoelende stoffen, zijn niet toegestaan. Ook additieven die de indruk wekken dat een product gezond is, bijvoorbeeld vitaminen of stoffen zoals cafeïne die worden geassocieerd met energie of vitaliteit, vallen onder het verbod. Daarnaast is het verboden om additieven te gebruiken die in onverbrande vorm kankerverwekkend zijn of die emissies kleuren. Dit verbod moet voorkomen dat deze producten aantrekkelijker, verslavender of schadelijker worden.

Sinds 1 april 2025 is aan de Nederlandse wetgeving een lijst met specifieke verboden additieven toegevoegd. Deze lijst is gebaseerd op een door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) opgestelde lijst¹ en is bedoeld om te verduidelijken welke additieven in ieder geval onder het verbod vallen. De lijst helpt om te controleren of verboden stoffen in tabaksproducten en vapes zitten.

Hieronder wordt beschreven hoe het toezicht op het additievenverbod is verlopen en de resultaten daarvan.

Selecteren van additieven

Op de lijst met verboden additieven staan meer dan honderd stoffen. De NVWA heeft risicogericht een selectie gemaakt van acht additieven die aandacht verdienen. Met het oog op de missie van de NVWA om bij te dragen aan het bereiken van de rook- en nicotinevrije generatie, is gekozen voor additieven die het inademen van rook en damp vergemakkelijken en daarmee de opname van nicotine bevorderen. Deze stoffen, ook wel verkoelende additieven genoemd, kunnen het beginnen met roken of vapes vergemakkelijken, de kans op verslaving vergroten en het stoppen bemoeilijken.

Menthol

Menthol is bijvoorbeeld één van de verkoelende onderzochte additieven op de lijst. Dit additief zorgt ervoor dat het branderige gevoel in de keel vermindert, dat normaal ontstaat door nicotine en tabaksrook of vapedamp. Het activeert een speciale receptor in mond en keel, waardoor inhaleren minder onprettig wordt en gebruikers mogelijk makkelijker nicotine binnenkrijgen doordat ze dieper kunnen inhaleren. Met het huidige additievenverbod kan de NVWA eenvoudiger handhaven op de aanwezigheid van kleinere hoeveelheden menthol (die niet tot een kenmerkende smaak leiden) in tabaks- en vapeproducten.

Naast verboden additieven werden vapes met de tabakssmaak ook onderzocht op de aanwezigheid van verboden smaakbepalende additieven (zoete smaakstoffen). Sinds 1 januari 2024 zijn zoete smaakstoffen namelijk verboden in vapes. De NVWA onderzoekt of bedrijven vapes op de markt brengen die toch verboden zoete smaakstoffen bevatten.

Selecteren van producten

De NVWA selecteerde merkvarianten van producten waarbij de kans het grootst werd geacht dat deze een verkoelende stof bevatten. Deze selectie is gebaseerd op productnamen zoals blue, fresh, ice of cold. Daarnaast raadpleegde de NVWA het EU Common Entry Gate-systeem (EU-CEG). Fabrikanten zijn verplicht daarin hun producten aan te melden en informatie over de gebruikte additieven te verstrekken. Gecontroleerd werd of daarin producten zijn aangemeld waarin verboden additieven waren opgegeven.

Op basis van deze informatie nam de NVWA monsters bij verschillende bedrijven. Het ging in totaal om 25 monsters van sigaretten, 15 monsters van verhitte tabaksproducten en 49 monsters van vapes.

¹ <https://www.rivm.nl/nieuws/rivm-stelt-advieslijst-van-verboden-stoffen-in-tabaksproducten-en-e-sigaretten-op>

Laboratoriumonderzoek door RIVM

Het laboratorium van het RIVM onderzocht de bemonsterde vapes op verboden smaakbepalende en verkoelende additieven, en sigaretten op verkoelende additieven, en rapporteerde de resultaten aan de NVWA. Op basis van deze rapportage koppelde de NVWA de bevindingen terug aan de betreffende bedrijven.

Inspectieresultaten sigaretten

Van de 25 onderzochte merkvarianten sigaretten bevatte één variant een verboden additief. De fabrikant werd hiervan op de hoogte gebracht en kreeg hiervoor een boete opgelegd. Op last van de NVWA riep het betreffende bedrijf deze producten terug bij haar afnemers, zodat deze niet bij consumenten terechtkwamen.

Inspectieresultaten vapes

Van de 49 merkvarianten vapes voldeden 13 niet aan de eisen. In 12 gevallen zat er een smaakbepalend additief in het product en in één geval een verkoelend additief. Het RIVM trof in totaal zes verschillende smaakbepalende additieven aan, in verschillende concentraties per merkvariant. De aangetroffen smaakstoffen droegen bijvoorbeeld bij aan een fruitige of bloemige smaak.

Bij zes van de acht bedrijven waar deze monsters waren genomen, was minstens één vape niet in orde. Deze bedrijven werden op de hoogte gebracht en kregen een boete. Daarnaast werden er maatregelen genomen om de producten uit de handel te halen, zodat ze niet bij consumenten terechtkwamen.

Inspectieresultaten verhitte tabaksproducten

Verhitte tabaksproducten zijn kleine tabakssticks die in een apparaat worden geplaatst, waarbij de tabak wordt verhit in plaats van verbrand. Bij twee van de 15 onderzochte producten werd menthol in de filters aangetroffen. Beide merkvarianten waren van hetzelfde bedrijf. Het bedrijf werd hierover geïnformeerd en kreeg een boete. Daarnaast moest de fabrikant op last van de NVWA de producten terugroepen bij haar afnemers, zodat ze niet bij consumenten terechtkwamen.

Vervolg aanpak

Bij de controles van de NVWA bleek dat in bijna een kwart van de vapes met tabakssmaak een verboden zoete smaakstof aanwezig was. Hierdoor kunnen deze producten aantrekkelijker voor gebruikers zijn dan de wetgeving beoogd. Daarom blijft de NVWA gericht controleren op zoete smaakstoffen.

Daarnaast blijft de NVWA toezicht houden op verboden additieven, ook al werden deze tot nu toe relatief weinig aangetroffen. Het blijft belangrijk om nieuwe producten te controleren om de naleving te waarborgen. Zowel op de reeds onderzochte additieven als op andere verboden additieven. Het is belangrijk te blijven benadrukken dat al deze producten schadelijk zijn, ook als zij geen verboden additieven meer bevatten.

Met het toezicht op verboden additieven en het terugdringen van producten die niet aan de eisen voldoen, draagt de NVWA bij aan de doelstelling van het Nationaal Preventieakkoord om in 2040 een rookvrije generatie te realiseren. Maar handhaving alleen is niet voldoende om het gebruik van tabak en vapes onder jongeren terug te dringen. Het blijft een maatschappelijk probleem. Goede voorlichting aan jongeren en hun ouders is essentieel om hen te beschermen tegen deze verslavende en schadelijke producten.